

НОВИЯТ ЗАКОН ЗА ТЪРГОВСКИЯ РЕГИСТЪР

Адв. Силвия Спасова – старши асоцииран адвокат

През месец май 2006 г. беше приет Закон за търговския регистър. Новият закон отговаря на препоръките от цялостния мониторингов доклад на Европейската комисия от проверка от 25 октомври 2005 г. Препоръките на Комисията са да се обедини регистрирането на икономическите дейности в орган към Министерството на правосъдието, да се превърне регистрирането на икономическата дейност от съдебна процедура в чисто административна процедура и да се въведе единен номер за данъчни цели и за тези на социалното осигуряване. Тези мерки ще бъдат важна стъпка за повишаване на прозрачността и опростяване на регистриранията на икономическата дейност.

Основната промяна на режима, който въвежда новия закон, е извеждане на процедурата по вписване на търговски дружества и клонове на чуждестранни търговци и свързаните с тях обстоятелства от съдебната система и предоставянето ѝ на Агенцията по вписванията към Министерството на правосъдието. Агенцията е съществуваща структура на която вече е възложено поддържането на имотния регистър. Изградените териториални структури и създадените управленски практики в агенцията са благоприятен фактор за бързото и ефективно прилагане на новия закон.

Преуреждането на търговската регистрация от съдебна в административна дейност ще доведе като резултат на първо място до разтоварване на съдебната система от дейности, които имат административен характер.

На следващо място законът е важна стъпка към изграждането на модерна и централизирана електронна регистърна система, която се основава на принципите за унифициране, стандартизиране и централизиране на водените регистри, уникален идентификационен код за всяко лице, евтина и бърза регистрация, опростени и сигурни процедури, електронни база данни, публично достъпни чрез Интернет.

Съгласно преходните и заключителни разпоредби на новия закон търговците и клоновете на чуждестранни търговци, вписани в търговския регистър и в регистъра на кооперациите при окръжните съдилища са длъжни да се пререгистрират по новия закон в тригодишен срок от влизането му в сила. В случай, че не го направят ще бъдат заличени служебно.

Основните критики на закона са свързани с отпадането на изискването за обнародване в Държавен вестник на промените свързани с търговците и обстоятелствата, които подлежат на вписване, както и опасения, че законът не създава гаранции, че органът, който ще го води, може да предложи лица със същата квалификация като съдийската. Изразяват се опасения, че не се създават достатъчно гаранции за контрол на обстоятелствата, които подлежат на вписване и това би довело до несигурност в оборота.

Приложението на закона ще покаже доколко е успешна промяната. Независимо от това, изграждането в България на единен електронен търговски регистър и евентуалното му последващо включване в европейската система от търговски регистри - европейски търговски регистър, би предоставило на страната по-широки възможности за пълноценно и ефективно участие в европейския търговски оборот.

Новата уредба на регистъра ще даде възможност за предоставяне на документи за регистрация от дружествата и на удостоверения от регистъра в електронна форма.

Законът за търговския регистър ще влезе в сила от 01.10.2006 г.